

L'Esqueix

Sant Llorenç Savall

REVISTA MENSUAL

OCTUBRE 1989

Nº 12 (II Epoca)

Preu: 75 Ptes

Editorial

Els darrers esdeveniments polítics no fan més que tornar a confirmar el vergonyós estat de la nostra classe política, accentuada per la proximitat de les properes eleccions generals.

Si ens deixem guiar per la lògica, la situació és bastant clara: davant la impossibilitat de l'oposició per acostar-se al poder, juntament amb els inevitables conflictes interns que això pot generar i la prepotència del govern socialista, fa que el joc no sigui net, però també que davant l'opinió pública aquests polítics donin una pessima imatge, generant la progressiva desconfiança de la gent pel tema polític, que desemboca en l'abstenció i el vot a partits pintorescs.

La situació política és poc esperançadora, una democràcia també s'ha de renovar, però el PSOE està molt acomodats i té tots els caps ben collats, tornant-se cada vegada menys popular. Es tanquen en sí mateixos sense tenir por de res, refusant debats televisius i intervencions destacades, encara que això a la llarga els pot perjudicar molt. Però per altra banda tenim una oposició que no es renova, amb conflictes interns i el que és més important, la manca d'una nova alternativa amb la suficient força com per arribar a la primera fila de la política del país.

Si parlem en termes generals el PP encara és massa de dretes, ens recorda el passat i la seva filosofia entra en contradicció amb molts punts de la realitat social (com per exemple les autonomies històriques). El CDS no està prou definit i provoca desconfiança pel fet de tornar a uns arguments que ens inspira una repetició d'estatus polítics que ja són del passat, sense haver-se actualitzat ni proposat alternatives fruit

d'una conclusió.. IU potser és la que té més possibilitats d'anar creixent, per allò de que els postulats d'esquerreres del PSOE en què la gent va confiar no s'han pas complert com es pensava. CiU crea confusió, tot un plegat és blanc, tot un plegat negre i tot un plegat ni blanc ni negre, a més d'estar instituït com un partit que

només ha d'abastar els interessos de Catalunya, sabent que poca coherència tindran si volen influir en la política de la globalitat del país.

Els restants són petits, no aspiren a res, són els que es voten més amb el cor, però ja sabeu que el poder no entén d'aquests assumptes.

CAP ON VA SANT LLORENÇ?

És evident que la qüestió que més preocupa a Sant Llorenç és la feina. La febre dels telers despertada ja fa un grapat d'anys es comença a ressentir i cada vegada costa més de creure que el temps ho arreglarà.

Si bé nostre poble ha tingut sobrada experiència en matèria de crisis tèxtils, amb una de molt forta, actualment s'enfronta amb quelcom més que una crisi, s'enfronta amb un canvi. Cada vegada les expectatives són més insegures, hi ha feines que duraran un temps però potser no tornaran, tal com està canviant el tèxtil i la infraestructura mecànica que precisa.

Enrera queda el temps que amb quatre telers es podia viure desofegadament, ara s'imposen telers més ràpids i simplificats, però alhora més sacrificats perquè es rebaixen els preus dels metres i estableixen un ritme a contrarellotge, cosa que fa que la nostra economia només pugui funcionar a moltes revolucions. Però tot això necessita un capital cada vegada més gran i una especialització del personal en contrapartida a un augment d'aquest. És aquí on rau el problema, una economia familiar difícilment pot invertir en una empresa moderna, és llavors quan la gent es comença a associar i apareix entre altres mecanismes, el «leasing».

Tal com està la cosa, però, no es veu un moviment accelerat necessari per tornar a reanimar aquest tipus d'indústria, que és de moment la primera, i potser massa, del nostre poble. Una eina que està funcionant entre els drapers de Sabadell és l'associacionisme, cosa gairebé impensable entre els drapers de Sant Llorenç, que si la situació segueix empitjorant es farà indispensable. La manca d'acords entre els drapers per tenir una veu útil davant del govern, en part provocada per una àmplia economia submergida, a vegades inevitable, fa que el vaixell s'enfonsi pel seu propi pes.

Però si Sant Llorenç no són telers, què pot ser? ¿Es poden posar noves fàbriques? (per això ja s'ha aprovat el projecte d'eliminar revolts de la carretera i eixamplarla, però hem de valorar si això pot afectar l'àmbit ecològic i paisatgístic), poden sorgir noves alternatives, com la turística per exemple?, o estem en camí d'un des poblament progressiu? No ho sabem, però mentrestant ja n'han plegat molts, d'altres marxen i d'altres busquen feina a fora i no es respira un ambient de solucions comunes, l'Ajuntament no va a totes, hi ha massa indiferència, encara pesen massa uns interessos individualistes que creen política, desconfiança i, contràriament al que pensem, poden ser els causants de la davallada. El que no es vulgui tirar enrera pel desenvolupament de Sant Llorenç hi té un compromís.

Correspondència

UNA OPINIÓ PERSONAL

Una vegada més, gairebé quan l'estiu ens diu adéu, comença la nostra Festa Major, la qual ja fa uns dies l'hem passada i segur que, encara ara, a tots ens sap molt de greu. Cal dir que cada any és millor que l'any anterior, donat que hi ha més idees, propostes, participació i molts altres ingredients que fan que cada vegada tingui més addictes, fent-se ressò d'això fora del nostre terme.

Enrere queda la famosa cursa de llits, divertida i original, que tanta gent va aplegar a la plaça i de què tothom en parlava, o bé les orquestres convidades, al ritme de les quals tant els grans com els petits varen ballar amb les seves melodies; no oblidem pas el concurs de pintura ràpida, el concurs de pastissos i combinats, que tingué molt d'èxit i tanta participació com anys passats, i de tantes i tantes coses bones que varen succeir en aquests quatre dies d'alegria, disbauxa, gresca i diversió de la Festa Major.

L'únic fet lamentable i desagradable al mateix temps és que enguany, durant l'entrega de premis dels balcons guarnits, hi va haver gent disconforme amb la decisió del jurat, actuant d'una manera que podríem classificar-la d'ordinària i grollera, tant que les persones allí presents (jo inclòs) vàrem quedar bocabadats i sorpresos davant tal fet. I és que hi ha gent que encara no saben que hi ha un eslògan molt famós i cert que diu: «l'important és participar».

Bé, espero que en els pròxims anys no es produeixin aquestes coses. Crec que la meua modesta opinió coincideix amb la de molts d'altres.

C. I. M.

MATAGALLS AMB SABOR LLORENÇA

L'edició d'enguany de la tradicional travessada Matagalls-Montserrat, comptà amb una nodrida participació de gent del nostre poble. Es calcula que n'hi caminaren uns 50 i entre ells s'ha de destacar a Joan Jo, que arribà en quarta posició, al costat del conegut i internacional corredor Domingo Catalan.

La plaça no enregistrà l'ambient d'anteriors edicions, potser perquè és la primera vegada que es fa anualment, però a l'entrada al poble pel costat del cementiri s'hi concentrava tot el moviment, amb els controls, avituallaments i espectadors.

La nota curiosa d'aquesta edició fou la participació d'un gegant, acompanyat de grallers, que arribà, de segur sense cansar-se massa, fins a la plaça del monestir montserratí. Els portadors s'anaven renovant en diferents controls perquè es poguessin complir els seus propòsits.

Per allà les 6 del matí i amb un temps total de 12 hores i 15 minuts, arribava Joan Jo a Montserrat. Sis mesos d'intensa preparació varen ser necessaris per aconseguir aquest excel·lent temps, marca personal que vol superar l'any que ve. El primer classificat,

Josep Santa Susana va assolir el nou rècord d'aquesta tradicional travessada, amb 8 hores i 45 minuts de temps.

Joan Jo declara que és una prova molt dura i només s'aconsegueix amb molt d'amor propi i preparació. Va destacar també el companyarisme que regnava entre els primers, si tenien que perdre temps per un company, ho feien.

L'al·licient potser més destacat d'aquesta travessada és que no s'hi va a competir, és una cosa que es fa entre tots i per cadascú en particular, una experiència esportiva, humana i per aprendre a conèixer la nostra terra. Malgrat tot Joan Jo critica que els controls i avituallaments solen tenir més atenció als primers, que tenien tot el que volien, i també que els periodistes, i per la seva experiència TV3, només s'interessen per les figures amb nom, com ho era en aquest cas Domingo Catalan, trencant així la filosofia de la prova, ja que tot i que en Domingo no va ser el primer, no es van volguer interessar pel més esforçat de la prova, que va ser Josep Santa Susana.

A la fotografia podeu observar, d'esquerra a dreta a Joan Jo, a Domingo Catalan, segon classificat, al tercer classificat, a Josep Santa Susana, primer classificat, i als dos classificats en quart lloc juntament amb el Joan Jo.

**ELECTRODOMÈSTICS
ROVIRA**

FERRETERIA
BRICOLAGE
JOGUINES
INSTAL·LACIONS de:
AIGUA - GAS i ELECTRICITAT
BOBINATGE DE MOTORS

Carrer de Vic, 1

Telèfon 714 00 84

RELOTGERIA**Eduard**

TELÈFON 714 C5 24

Barcelona, 11, bis

SANT LLORENÇ SAVALL

TRES ANYS D'ESQUEIX

Ara ja fa més de tres anys que va aparèixer el primer ESQUEIX a Sant Llorenç, amb un equip ple d'il·lusions per donar al poble una noya revista perquè n'estava molt mancat.

Però només començar ja va sorgir la polèmica. El primer número tractava de les eleccions municipals i surt l'inevitable, hi ha qui creu que vàrem fer favoritismes.

El primer número tenia com a tema central dues entrevistes als caps de llista dels dos partits del poble. Se'ns acusà que l'editorial afavoria a Joan Margenat, i més encara un cop va guanyar. Però el que no sabia la gent és que l'editorial es va fer abans que l'entrevista i és un resum extret d'un llibre de teoria de la democràcia, que devia coincidir amb Margenat perquè també devia estar «empollat» d'aquest tema. No es poden qüestionar unes normes cíviques que regeixen les directrius de tot tipus de partits en un país democràtic. L'altra problemàtica ja és més ridícula; a la contraportada del número hi havia un dibuix on es podien veure dos homes tibant un pi amb una corda, cadascú pel seu cantó, competint per fer-lo caure, donant la casualitat que l'un semblava que tibava més que l'altre; la persona que va fer el dibuix no era del poble i no tenia idea de com funcionava el nostre Ajuntament, de manera que féu el dibuix lliurement, sense deixar-se influenciar per ningú, donant la casualitat que el personatge que «semblava» que tibava més era el que portava les sigles de CiU.

Després de treure nou números, vàrem canviar de format i per tant d'època, tornant a començar pel número 1. Ara començava l'època més definida i independent de la revista. Però ¿per què aquest canvi?

El canvi fou tant de gent com d'organització. Hi havia un sector involucrat a la revista que traïa el concepte d'un principi i volia manipular el seu funcionament amb les seves directrius. Això, juntament amb un greu problema d'incompetència professional i d'atac a la llibertat d'expressió, va fer que ens separéssim d'aquest sector i que d'un col·laborador haguéssim de començar de nou i amb un nou format. És aquí quan vàrem conèixer Gràfiques Castellar, als que hem d'estar molt agraïts per la confiança i suport rebuts, dins el camp estrictament professional.

La revista continuava amb empena, tant per part de l'equip re-

dactor com en les vendes. Però ja començava el problema de la manca de temps a dedicar-s'hi per part de l'equip redactor, així com, lògicament, també la manca de gent. El problema econòmic hi era present i vàrem demanar una subvenció a l'Ajuntament, la qual fou ínfima, tot i que havia sortit el Diari de Sabadell com si l'Ajuntament ja hagués solucionat el problema.

Això va ser provocat, és clar, per una interpretació triomfalista per part de la periodista de l'esmentat diari, que va donar per fetes unes promeses que no tenien cap credibilitat fins que no fossin demostrades.

De mica en mica ens anàvem cremant. Un dels motius era també la manca de col·laboració, cosa que sembla ser tradicional en aquest poble envers la gent que treballen desinteressadament per donar un gust al poble. A això hi hem de destacar com es polititza qualsevol bajanada a Sant Llorenç i la desconfiança i temor que ens tenim els uns als altres a l'hora de donar una opinió, temor en certs casos desgraciadament lògic.

El tema de Can Marquet va ser la bomba. Aquest cas en principi ens va fer vendre més exemplars, però després va produir l'efecte contrari. L'actitud de la gent, que personalitza les informacions d'exposició d'un problema i que no expressen les seves opinions contràries per mitjà d'una carta, i a sobre provoquen un rebuig perillós per al nostre conivire social, va fer que la nostra moral baixés cada vegada més.

Ara, sense que s'hagi presentat ningú més i més cremats que mai, ens veiem en l'obligació de dir-vos adéu. El nostre intent era el donar una mica més de vida al poble i col·laborar en la seva història, així com omplir l'aspecte cultural tan deficitari que tenim. Però tot s'acaba i de tot s'aprèn. Esperem, malgrat tot, que aquest afany no es mori, encara que les coses haurien de canviar bastant. Tanmateix, i no ho sembli, hi ha molta gent capacitada per fer-ho.

Agraïm especialment l'ajut i confiança rebuts a:
Manuel Pagès

Mossèn Josep Dalmau
Joan Margenat
Llorenç Roma
Carles Peig
Manuel Sanglas
Quim Rossinyol
Lluís Gibert
Rossend Berengueres
Pau Pérez i Pedro
G.A.I.P.
Dolores Carreres
Joan, el rector
Xavi Clapers
Marcel Brossa
Joan López
i a Joan Rosell en els seus inicis
Ràdio Escola
Gràfiques Castellar
Ajuntament de Sant Llorenç Savall
Papereria Carreres
Queviures M. Camps
Fleca Sadurní
Fonda Rius
Casa Blau
Estanc Olivé
Pub Down
Masia Les Elies
Caixa de Sabadell
i a tots els altres col·laboradors,
anunciant i lectors

L'equip redactor
Montse Casas
Marc Sanglas
Josep M. Cadafalch
Antoni Ponce

ENQUADERNEM L'ESQUEIX

A les vostres mans teniu el número 12 de la revista, darrer de la col·lecció que forma el primer volum de l'Esqueix, que malauradament és el darrer. Si ho desitgeu el podeu fer relligar (cosa que ja es va fer amb el Full Domical i «El Ripoll») per tal de guardar una part de la nostra història que pot tenir una interessant consulta d'aquí uns anys.

La col·lecció ens la podeu fer arribar durant el mes d'octubre, però per posar-ho més fàcil, preneu-ne nota, perquè us atindrem el divendres d'11 a 12 de la nit i el dissabte, de 5 a 7 de la tarda, al nostre local del Patronat. En aquest lloc disposarem de tots els números endarrerits per si us en manca algun, així com els de la primera època, que també es podrien enquadrar si ho desitgeu.

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

BRUIXERIA

La bruixeria té significats diferents segons les persones, les variacions lingüístiques i el fet d'utilitzar-la inconcretament en el decurs dels anys han fet «enfosquir» el seu verdader significat. Durant els dos segles en que es va imposar la bruixomania a la vida religiosa i intel·lectual d'Europa, el terme no tenia un significat concret, reconegut per tots.

1587: Per George Guillord la bruixa és «la persona que obra amb la col·laboració del Diable o de les arts diabòliques i que fa mal o cura, desvetlla secrets o prediu el previndre, coses que el Diable ha inventat per embrutar les ànimes dels homes i portar-los a la condemnaació».

1608: William Perkins: «Un bruixot és un mag que, mitjançant un pacte obert o secret, consenteix voluntàriament en valer-se de l'ajuda i col·laboració del Diable per a obrar prodigis.»

1730: William Forbes (professor de dret de la universitat de Glasgow): «la bruixeria és un art negre mitjançant el qual es realitzen coses estranyes i prodigioses, amb el poder que deriva del Diable».

Per a aquests homes que, com a teòlegs, jutges o advocats, estaven interessats en atacar o defensar la creença, la bruixeria parteix d'una sola cosa: un pacte amb el Diable per tal d'obrar el mal.

Per a catòlics i protestants la bruixeria era heretgia: «no es pot perdre de vista aquest fet, que la bruixeria era heretgia: «no es pot secució d'aquella equivalia a la persecució d'aquesta, perquè és el punt essencial de l'assumpte», diu George L. Burr.

En cap de les definicions anteriors es destaca la màgia, potser perquè, la màgia representava l'altre aspecte de l'art del mal.

Entre els pocs testimonis del que es va considerar bruixeria durant els tretze segles després de Crist, la fetilleria ocupa un lloc destacat. Com que quasi tots foren escrits per cristians, en les creences populars predomina el concepte cristià del Diable. La bruixeria i la màgia són fenòmens mundials i tan antics com l'home, i consisteixen senzillament en un intent de dominar la natura en be-

nefici de l'home. Són les predecessores de la religió abans de que els sacerdots s'apropiessin de les creences tribals. A les mateixes etapes del desenvolupament de qualsevol societat primitiva, en qualsevol part del món i en qualsevol època, sorgiren idees bàsiques molt similars sense transmissió ni influència directa, encara que naturalment, pot variar la racionalització de les mateixes.

Fins al segle XIII, la bruixeria es castigava amb la mort només si es produïa algun mal en concret. Als adivins i als curanderos se'ls considerava com a les prostitutes i així se'ls castigava. En el segle XIV es comencen a perfilar lleis eclesiàstiques contra la bruixeria. El 1311, el Concili de Viena prohibí l'adivinació, les possessions amoroses, els conjurs i similars. El 1432 el bisbe de Béziers excomunicà els bruixots. Aquests tipus de lleis s'enfrontiren durant el segle XV.

A mitjans del segle XIV, la bruixeria comença a adquirir una forma diferent: de mica en mica es va diferenciant de l'antic concepte d'heretgia. Aquesta era una traïció a Déu, que podia definir-se amb les paraules de Bernardo Guidonis (1261-1331): «El rebuig conscient d'un dogma o la rígida adhesió a una secta amb doctrines les quals han estat condemnades

per l'Església en ser contràries a la fe.»

Qui, de fet, va inventar i propagar la bruixeria fou la Inquisició, organisme responsable en matèria d'ortodòxia. En una butlla de 1258, el papa Alexandre IV permetia als inquisidors castigar els bruixots quan els seus actes s'oposessin als articles de fe. El papa Nicolàs V, en una carta dirigida a Hugues Lenoir, inquisidor francès, atorgà als inquisidors plena autoritat per a lluitar contra la bruixeria encara que «no tingués un tint manifest de bruixot». Ludovic va dir que les bruixes haurien destruït el món de no haver sigut pels inquisidors que, segons els seus càlculs, cremaren almenys trenta-mil homes i dones entre 1450 i 1598, i que calia retre tributa a l'eficàcia de l'Inquisició.

La bruixomania arribà a la seva màxima altura a l'època de transició del feudalisme al capitalisme.

Però, amb la caiguda del feudalisme el 1686 i el predomini absolut del capitalisme, simbolitzat pel nou monarca, Guillem d'Orange, príncep de parla germana de la més gran comunitat bancària d'Europa, la bruixomania va tocar a la seva fi. El comerç no podia desenvolupar-se en un món d'incerteses on era possible començar un procés inquisitorial contra una persona que havia mort molt temps enrere i confiscar els seus béns. Els comerciants no haguessin pogut sobreviure en un món on podien desfer-se els acords comercials al més petit símptoma d'heretgia.

La bruixomania va acabar en diferents èpoques segons els països. En general es pot considerar representativa la data de la darrera execució: 1610 a Irlanda, 1684 a Anglaterra, 1692 a Nord-amèrica, 1727 a Escòcia, 1745 a França, 1775 a Alemanya, 1782 a Suïssa, 1793 a Polònia. A Itàlia la Inquisició va condemnar a mort un xerrameca anomenat Cagliostro, el 1791, però conmutà la sentència per la de cadena perpètua. (Ens consta que Espanya va ser el darrer país en abolir la Inquisició a mitjans del segle XIX).

Cabezas de dos demonios. *The Magus* (1801), de Francis Barrett

EL COST EN ELS PROCESSOS DE BRUIXERIA

Totes les despeses dels processos de bruixeria celebrats a França, Alemanya i Escòcia es cobrien amb el patrimoni de les bruixes condemnades o dels seus familiars.

La caça de les bruixes s'autofinançava i va arribar a ser una activitat comercial important, en la que treballaven moltes persones, que es disputaven els estalvis dels condemnats. En molts casos les bruixes, sobretot a Alemanya, no eren precisament pobres i generalment sobre les més riques solien recaure les primeres acusacions. Les seves propietats es repartien entre clergues, jutges, metges, guardians, escrivans, funcionaris del tribunal, botxins, traginers i els treballadors que tallaven la lleinya per a la foguera i erigien el patíbul. Fondaires i taverners es beneficiaven de forma indirecta gràcies a les multituds que anaven a presenciar les execucions.

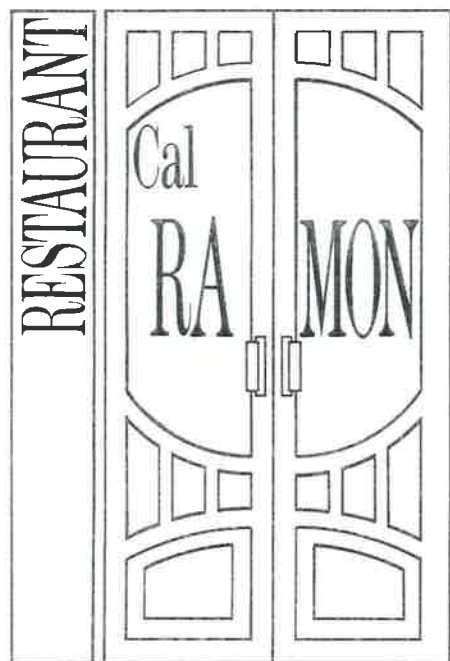

Adaptat de l'«Enciclopedia de la Brujería i Demonología», per Rossell Hope Robbins. (Traduït del castellà).

Aunque el Arzobispado de Colonia ha concedido al verdugo unos ingresos anuales permanentes de ochenta *ren hsthalers*, veinte *albus*, doce *malder* de grano y cuatro medidas de leña, una vez llevadas a cabo las ejecuciones y otros asuntos con ellas relacionados, se han recibido tantas peticiones de dinero infundadas y exageradas que ha resultado muy oneroso para el tribunal del Arzobispo Elector. Por tanto, este arzobispado se ve en la necesidad, con el fin de poner coto a tales peticiones, de establecer las siguientes normas, por las que se fija el precio justo para cada operación concreta.

LISTA DE PRECIOS

	Reichsthaler	Albus			
1			Por desgarrar y descuartizar con cuatro caballos	5	26
2			Por descuartizar	4	0
3			Por la cuerda necesaria para ello	1	0
4			Por colgar los cuatro cuartos en cuatro esquinas, la cuerda necesaria, los clavos, las cadenas y el transporte incluidos	5	26
5			Por decapitar y quemar, todo incluido	5	26
6			Por la cuerda necesaria para lo anterior y por preparar y encender la hoguera	2	0
7			Por estrangular y quemar	4	0
8			Por la cuerda y por preparar la hoguera	2	0
9			Por quemar vivo al prisionero	4	0
10			Por la cuerda y por preparar y encender la hoguera	2	0
11			Por quebrar vivo al prisionero en la rueda	4	0
12			Por la cuerda y las cadenas para lo anterior	2	0
13			Por colocar el cuerpo y atarlo a la rueda	2	52
14			Por decapitar solamente	2	52
15			Por la cuerda necesaria para ello y por la tela para cubrir la cara	1	0
16			Por cavar un agujero y enterrar el cadáver	1	26
17			Por decapitar y atar el cuerpo a la rueda	4	0
18			Por la cuerda, las cadenas y la tela necesarias	2	0
19			Por cortar una mano o varios dedos y por decapitar	4	26
20			Lo mismo y además abrasar con un hierro ardiendo	1	26
21			Por la cuerda y tela necesarias	1	26
22			Por decapitar y clavar la cabeza en una pica	3	26
23			Por la cuerda y tela necesarias	1	26
24			Por decapitar y atar el cuerpo a la rueda y clavar la cabeza en una pica	5	0
25			Por la cuerda, cadena y tela necesarias	2	0
26			Por ahorcar	2	52
27			Por la cuerda, los clavos y cadenas necesarios para ello	1	26
28			Antes del inicio de la ejecución, por cada aplicación de las tenazas al rojo, además de la mencionada tarifa por ahorcamiento	0	26
29			Por cortar la lengua entera, o parte de ella, y luego quemar la boca con un hierro candente	5	0
30			Por las cuerdas, tenazas y cuchillo necesarios para lo anterior	2	0
31			Por clavar en el patíbulo una lengua o una mano cortadas	1	26
32			Por recoger, transportar y cavar un agujero para quien ha sido ahorcado, o ahogado, o matado con otro método	2	0
33			Por desterrar a una persona de la ciudad o el país	0	52
34			Por azotar en prisión, latigos incluidos	1	0
35			Por dar una paliza	0	52
36			Por colocar en la picota	0	52
37			Por colocar en la picota, marcar con hierros y azotar, cuerdas e hierros incluidos	1	26
38			Por colocar en la picota, marcar con hierros y azotar, con carbon, cuerdas, hierros y ungüento incluidos	2	0
39			Por examinar a un prisionero después de marcarlo	0	20
40			Por poner la escalera en el patíbulo, sean uno o varios los ahorcados	2	0
<i>Sobre la tortura</i>					
41			Por terrorizar al prisionero mostrándole los instrumentos de tortura	1	0
42			Por el primer grado de tortura	1	26
43			Por preparar y aplastar el pulgar para dicho grado	0	26
44			Por el segundo grado de tortura, incluyendo la colocación posterior de los miembros y aplicación del ungüento	2	26
45			Si una persona es sometida a ambos grados, el verdugo aplicará los dos simultáneamente, y por componer los miembros y aplicar el ungüento, percibirá la cantidad total de	6	0
46			Por viajes y dietas, excluyendo los días de ejecución o tortura, ya sean uno o varios los delincentes castigados	0	48
47			Por la comida diaria	1	26
48			Por cada ayudante	0	39
49			Por el alquiler de un caballo, más pabullo y establo, diariamente	1	16
50			Si la tortura o ejecución tuvieron lugar en Colonia, el verdugo percibirá por estos servicios las cantidades arriba mencionadas, sin ningún gasto extraordinario, tales como viaje, dietas, comida, heno y		

PLAÇA MAJOR, 11 - TELÈFON 714 00 52
08212 SANT LLORENÇ SAVALL

establo, y todos estos gastos quedarán cubiertos por las tasas de ejecución.

51. Cuando la ejecución tuviere lugar en Melaten y Deutz, el verdugo recibirá una cantidad superior para sufragar el heno del caballo, y nada más.

52. Habida cuenta de que los artículos 16, 32 y 40 de las presentes normas pertenecen al terreno del maestro de armas, este recibirá las cantidades correspondientes.

53. Si el verdugo realizare servicios

para los vasallos del Arzobispo, recibirá un tercio más de lo anteriormente especificado, puesto que recibe sus ingresos anuales sin la aportación de los citados vasallos.

54. Solo el verdugo y ningún otro puede ser contratado por los vasallos para cualquier ejecución que se lleve a cabo.

55. Como son muchas las quejas que se han recibido sobre ciertas ejecuciones presididas por funcionarios de este Arzobispado, según las cuales el verdugo, además de

aceptar su paga, o en lugar de ella, ha osado pedir ciertas cantidades de dinero y como tales peticiones se consideran abusivas, quedan prohibidas de una vez por todas. Por consiguiente, ordenamos que de aquí en adelante todos los funcionarios cumplan las ordenes y paguen a los verdugos únicamente las cantidades estipuladas por cada ejecución realizada y les rogamos que entreguen positivamente todas las cuentas y facturas al tesoro del Arzobispo.

En Bonn a 15 de enero de 1784. P. S.

BAR - FORMATGERIA

Especialitats: **Formatges, Patès i Amanides**
OBERT A PARTIR DE LES 7 DE LA TARDA
DIMARTS, TANCAT

Raval de Fora, 14 - Telèfon 726 21 56 - Sabadell

Retalls d'història

PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ DE LACERA

La primitiva església de la parròquia de Sant Llorenç, de la que no tenim dades quant a la seva construcció, com tampoc del lloc exacte on estava emplaçada, era situada en un dels fondals de la muntanya de Sant Llorenç del Munt, segons ens diu Salvador Cardús en el seu llibre «Terrassa medieval».

Aquesta parròquia figura documentada l'any 947 amb motiu d'una deixa o donació que féu a l'església situada a la coroneta de la muntanya i dedicada a la Verge Maria, Sant Miquel i Sant Llorenç, una noble senyora anomenada Emerència, que va donar el mas anomenat Casal del Bosch, situat al terme de Llatera i a la parròquia de Sant Llorenç, mas que estava situat al peu de la muntanya.

Aquesta citació és la més antiga coneguda fins ara de Lacera i la seva parròquia de Sant Llorenç i també de deixes o donacions a l'església de Sant Llorenç del Munt, citació recollida per tots o per la majoria d'historiadors que han tractat d'aquesta muntanya, del monestir o de l'església abans existent.

Desconeixem si en la consagració de la primera església d'aquesta parròquia li foren assignats béns per a la seva supervivència, encara que, suposada l'assignació inicial de béns, degueren ser insuficients, ateses les deixes que se li feren més endavant.

Gebert Bonuç, l'any 1061, deixa en testament a la parròquia de Sant Llorenç, unes vinyes. Ramon Bonuci, en testament fet l'any 1087, deixa a la parròquia un mas i la meitat de les vinyes de Torrent Mal. El mateix any Ramon Amat fa donació a la parròquia d'un alou, amb el mas de Pedo i el mas de Romir Gargal (Alou era domini ple, absolut i lliure, franc de serveis i de tota prestació personal sobre terres, masos, molins, etc.).

L'any 1066, Sempred Sunyer, en el seu testament, deixa un bou per a l'obra del porxo de l'església. En testament, Dalmau Giribert, l'any 1082, lliga a Sant Llorenç una «nasa», una «conolza» i un «urces pens» (no hem pogut averiguar de què es tractava). Ramon Amat, en el seu testament de l'any 1026, deixa a la parròquia la vinya de Casals, per lluminària.

La nostra parròquia inicialment o l'any 947, era coneguda per parròquia de **San Llorenç**, del terme de Lacera; després fou nomenada **Sant Llorenç de Lacera**, denominació que perduraria fins als volts de l'any 1100; a continuació fou coneguda amb el nom de **Sant Llorenç de Vall**, designació mantinguda fins a les darreries del segle XV o primeries del segle XVI en què definitivament apareix ja el nom de parròquia de **Sant Llorenç Savall**.

No es considera desassenyat suposar que la data de l'any 1512, que apareix així referida en notes extretes de visites pastorals, pugui ser més o menys coincident amb la construcció o consagració de l'edifici eclesial actual i possiblement amb l'inici de l'actual nucli urbà.

Com que la parròquia i església de Sant Llorenç estava situada a la Vall d'Horta, relacionem els masos que podien formar part de l'esmentada parròquia:

BERNAT MONJO. Definició feta per Albert del Castell de Pera l'any 1162.

BURGO. Venda feta per Bernat de Bellpuig al monestir de Sant Llorenç de Munt, any 1236.

CADIRETA. Canvi fet entre Francesc Marquès i l'abat del monestir de Sant Llorenç de Munt. Any 1332.

CALUNS. Donació feta per Pere Ponç de Burgo al monestir de Sant Llorenç de Munt, any 1185.

CANAMERAS. Testament d'Arnau Giribert d'Antiga, que el deixa a Sant Llorenç de Munt. Any 1121.

CASAL DEL BOSCH. Citat per l'historiador Pujades, any 947.

COMA D'HERMET. Definició d'Arbert, del Castell de Pera, any 1162.

COSTA. Guillem de Pera es fa monjo de Sant Llorenç de Munt i dona al monestir el mas Costa i una vinya. Any 1207.

DESMANY o PERMANYER. Citat l'any 1347.

ERA MALA. Compra per Dalmau Giribert, any 1061, citat novament en una concòrdia l'any 1129.

GIRAMANTS. Figura amb donació feta per Berenguer Isern l'any 1131.

HORTONS o HORTUS. Donació feta per Guillema al monestir d'aquest mas, any 1149.

LOR. Arbert del Castell de Pera defineix aquest mas al monestir de Sant Llorenç. Any 1162.

LOGUERA. Citat per doctor Anton Vergés i Mirassó en Sant Llorenç del Munt, any entre el 1300 i el 1400.

MARQUET. Reconeixament de Guillem al mas Marquet, any 1341.

MUNTADA. Definició feta per Arbert del Castell de Pera al monestir, any 1162.

OLIVERES. Citat en venda feta per Ramon de Tugúries al monestir l'any 1196, com un dels límits de la venda.

PEDÓ. Donació de Ramon Amat al monestir, any 1087.

PODIATA. Donació feta per Ramon de Coaner l'any 1025.

EL ROMEU. Venda feta per Bernat de Bellpuig l'any 1236.

ROSSINYOL. Citat l'any 1332 en un canvi fet entre Andreu Marquès i el monestir.

SALA D'HORTA. Definició feta per Berenguer de Petra al monestir l'any 1205.

CASA SOLER. Citada en el document de canvi entre Francesc Marquès i el monestir, l'any 1332.

UBACH. Concessió feta pel monestir l'any 1215.

Manuel Pagès

MODA JONE

ELLES i ELLS

Avgda. Catalunya, 54

RESTAURANT
MASIA
Les Elies

Reserves 831 73 03

Ctra. Sabadell a
Monistrol de Calders Km. 26
(per Castellar del Vallès)

CRÍTICA CINEMATogrÀFICA

«BATMAN»

Director: Tim Burton. Intèprets: Jack Nicholson, Michael Keaton i Kim Basinger. Fotografia: Roger Pratt. Muntatge: Ray Lovejoy. Música: Danny Elfman i Cançons de Prince.

No és difícil esbrinar en què cinema es projecta la pel·lícula «Batman». Des de l'estrena les llargues cues i la venda de localitats amb hores d'anticipació són fets quasi més suggestius, quant a captació de públic, que la pròpia política publicitària de la productora. Ens trobem davant d'un film del gènere fantàstic que com les superproduccions de Spielberg («ET» o la saga «Indiana Jones»), està guanyant un èxit comercial espectacular dintre i fora del mercat cinematogràfic. «Batman» és l'exponent del cinema de masses, sense dubte un producte de consum familiar «USA» presentat amb el persuasiu i fastuós marketing hollywoodià.

La història és ben simple. Una ciutat imaginària es veu amenaçada per la presència d'un criminal extravagant anomenat «Joker» que vol arribar a dominar a tota la població; però com a la majoria d'aquests contes, sorgirà un heroi, en Batman, un ciutadà multimilionari que dedica el seu temps i diners a imposar la justícia sota una disfressa molt sofisticada de rata-pinyada, d'ací el nom del personatge protagonista i de la pel·lícula.

Com molts de nosaltres ja sabem, Batman és una figura originària del Còmic, creat l'any 1939 pel dibuixant nordamericà Bob Kane. Ara, en el seu 50 aniversari, la Warner Company el trasllada a la pantalla gran en una producció de 35 milions de dòlars, quantitat que en pocs dies ha recuperat, situant-se entre els films més taquillers de tots els temps. Però això no vol dir necessàriament que existeixi una qualitat artística. La pel·lícula es recolza en uns excel·lents efectes especials, així com també en una aconseguida escenografia i decorats, aportant un barroquisme que en conjugació amb l'ús de la llum i les ombres assoleix una atmosfera fantàstica i tenebrosa.

La direcció de Tim Burton és discreta, com ho és l'actuació de Michael Keaton i de Kim Basinger, l'afamada sex-símbol que ací només fa entrega, com sempre, del

físic en pla foto «Play Boy». L'art interpretatiu, l'expressió dramàtica, solament apareix en l'actor Jack Nicholson personificant al «Joker», figura que en certa manera ens fa recordar el malvat «Erick» del clàssic «El fantasma de la òpera».

En resum, **Batman** és una pel·lícula on la força i l'atractiu estriba en l'apartat tècnic, una característica típica del cinema actual nordamericà, sobretot en el gènere de ciència-ficció així com també en altres de més imperdonables, tals com el policíac o d'acció en general.

Possiblement el cinema hagi perdut en gran part el seu significat essencial, fer art, per a passar a produir vanes atraccions en cel·luloide amb un sol destí: beneficis durant l'exhibició que tripliquin el capital invertit i, com és el cas de **Batman**, crear una fallera envers articles de consum relacionats amb el film: samarretes «batman», xapes, cromos dels personatges, etc.

Batman més que una pel·lícula és un fenomen sociològic, propi

d'una societat superindustrialitzada, materialista, despersonalitzada per uns canons imposats pels més forts.

Joan Parera

RESULTAT DEL SORTEIG

El número agraciat en el sorteig d'un sopar al Restaurant Masia «Les Elies» va ser el 693 i va correspondre a Joan Gonfaus, de Sabadell.

Les dues persones agraciades tindran una taula reservada per al dia que desitgin i l'elecció de la carta serà lliure, i així podran gaudir de la bona cuina de «Les Elies».

Donem les gràcies a tots els que varen col·laborar en la compra de números perquè van contribuir a paliar el dèficit que patia la revista. Als guanyadors, felicitats i bon profit!

Compri joies a

JOIERIA I RELLOTGERIA

FORTUNA

M. RIBES, S. A.

PAGARÀ A POC A POC O DEIXARÀ DE PAGAR

Representant a Sant Llorenç Savall:

HERMÍNIA TORRES I LÓPEZ

Bisbe Solà, 60, 1er.

Telèfon 714 02 43

SANT LLORENÇ SAVALL

**ADMINISTRACIÓ DE LOTERIES
DE SANT LLORENÇ SAVALL**

Administradora Antònia Berdajin

Barcelona, 6 - Telèfon 714 04 76 - 08212 Sant Llorenç Savall

